

בעזה"ת אגדת של תורה

גליון 562

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"ו יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת ויקהל-פיקודי-הזודש'ה'תש"פ

כדי שיוכל האדם להתמיד במעשיו הטובים, חייב הוא לחיות מתוך התחדשות תמידית, לא להישחק בגלגלי השגרה. אחרת הוא לא יוכל להתמיד במעשיו הטובים, בפרט אם הם לא קלים לביצוע. איך עושים זאת? מתבוננים. לא לוקחים שום דבר כמובן מאליו. שמים לב לכל מה שיש לנו. לכל מה שאנו עושים. מסופר על החפץ חיים, שכל יום היה אומר לאשתו: 'נכון שזכיתי לחבר ספרים? נכון שזכינו להיות בריאים? זכינו לילדים טובים! בואי ונודה לה' על חסדיו הנפלאים איתנו. מסופר גם על הסטייפלער, הגאון רבי יעקב ישראל קנייבסקי, ששאל פעם את נכדו: "אתה זוכר שהיית חולה לפני חודשיים ולקחת אנטיביוטיקה?" הנכד, כמובן, כבר שכח מזה לגמרי. ממשיך ואומר לו הסבא: "אתה לא זוכר, אבל דע לך שאני אף פעם לא שוכח שום מחלה קטנה או גדולה, שבורא עולם ריפא אותי וזכיתי לצאת ממנה". כך בדיוק שומרים על שמחה ועל רעננות נפשית ורוחנית. לזכור תמיד שלא מגיע לנו כלום, ושום דבר אינו מובן מאליו. הכל חסדי שמים. שבת זו נקראת שבת החודש, אנו קוראים בספר התורה את "פרשת החודש". בורא עולם אומר למשה רבנו "החודש הזה לכם ראש חודשים", ומראה לו את הירח המתחדש. כתוב בגמרא בסנהדרין, שעם ישראל נמשל לירח, ואומות העולם נמשלו לשמש. השמש נשארת תמיד בגודלה הטבעי. תמיד היא זורחת ושוקעת ללא שום שינויים בגלגל השמש. ואילו הירח משתנה בכל יום, עד שבסוף החודש הוא נעלם לגמרי, ובתחילת החודש הבא הוא מתחדש. כך גם עם ישראל צריך לחיות תמיד בהתחדשות. אסור לנו להתרגל לשגרה האפורה, ולתת להתלהבות לדעוך. חייבים לשמר את הניצוץ של הרגע הראשון לאורך זמן. זו המתכונת הבדוקה לעמוד בהצלחה לאורך זמן במשימות ובמעשים הטובים שקיבלנו על עצמנו.

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

טיטוס הגדול חשב שהוא הכל יכול אמר הקב"ה בריה קטנה יש לי בעולמי ויתוש שמה, נכנס היתוש בחוטמו של טיטוס וגרם לו סבל וייסורים נוראים כידוע, - גם כיום בדור הכי מודרני ומשוכלל יש אנשים שמסתובבים עם תחושה שאפשר הכל להשיג וכו' רואים כולם בכל העולם שנגד בורא העולם אף אחד לא יכול כלום. כשבריה קטנה הופכת את העולם המשוכלל מקצה עד קצהו עם סכנות חיים ושאר אורחות החיים העסקים והשגרה.

"רואים במוחש שזה יד ה' ממש". חייב כל יהודי לדעת שכל המתרחש הוא לא מקרה. כל אחד חייב להתבונן על עצמו על מה עשה ד' ככה. יש כאלו שאומרים סיבה זו או אחרת במקרים של יד ה', לא להאשים אחרים. לא כמו כאלו שחושבים על חילול שבת של אחרים או כל עבירה אחרת. כל אחד חייב לחפש בעצמו במה נחלש במצוות ובתורה ובתפילה ובין אדם לחבירו ולבדוק מה הוא יכול לתקן לנפשו ולהוסיף מצוות וזכויות."

המצב מביא שאנשים מבוהלים ולא רגועים. צריך לדעת שעצם הלחץ והפאניקה יותר גרוע כמאמר שלמה המלך: "חַרְדַּת אָדָם, יָתֵן מוֹקֶשׁ.. ובוֹטַח בֵּה' יִשְׁגֹּב" צריך להיזהר מאוד לא לאבד את הסבלנות בבית. זה החוב שמוטל עלינו. חייבים לקבל כל אחד על עצמו להיות בשמחה וברגיעות. העיקר יש להיזהר בימים אלו הוא מיצר הרע, שמכניס מתח אדיר בבית וגורם לכעס. זה חשוב מאוד, גם בענין המסירות נפש שיש לקראת פסח והניקיונות לדעת כי פסח לא מיועד לחדש את הבית ולהגזים בניקיונות אבק... מן הדין מספיק הביטול שעושים בערב פסח. צריך לדעת ולזכור: רגע אחד של כעס הוא יותר מחמץ גמור. "ויהי רצון שבורא כל העולמים יחוס וירחם עלינו ויגאל אותנו ברחמים במהרה א-מ-ן

זמני השבת
הדלקת נרות 5:30
מוצאי שבת 6:30
נא לטמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
7:06 ר"ת

אָהַבְתָּ אֶת הַיְהוּדִים

הנוהגים איסור בקטניות, אין להם כל היתר לאכילת קטניות בפסח, ואף אם יעשו "התרת נדרים", אין בכך כלום, ועדיין הם מחוייבים למנהג עדתם, שלא ליטוש את מנהגייהם, ולהימנע מאכילת קטניות בפסח. ובכלל זה איסור שימוש בשמן סויה, ואכילת אורז, וכן כל כיוצא בזה. אולם עדות הספרדים שהחמירו על עצמם שלא לאכול אורז, ועתה יש להם איזה צורך להקל באכילת אורז, מחמת חולי וכיוצא בזה, יכולים להתיר להם לאוכלו, אם יעשו "התרת נדרים" כדן, על מה שנהגו עד עתה. וזאת משום שתוקף האיסור שקיבלו הספרדים על עצמם, אינו באותו דרגה כמו שקיבלו עליהם האשכנזים, ואצל הספרדים לא נתקבלה גזירה ממש על אכילת קטניות, אלא נהגו בהם איסור מצד הזהירות, כיון שהיה מצוי חשש חמץ בקטניות. כן פסק מרן הרב זצ"ל בספר חזון עובדיה ח"ב עמוד נה.

איסור הקטניות בפסח, אינו חמור כמו איסור חמץ ממש. שאינו אלא גזירה שנהגו להחמיר, מחמת חשש חמץ. לפיכך כתב הגאון רבי ישמעאל הכהן, בשו"ת זרע אמת (ח"ג או"ח סי' מח), שאשכנזי המתארח בבית ספרדי, והספרדי הכין עבורו מאכלים ללא חשש קטניות, מותר לאשכנזי לאכול בביתו ללא חשש.

ואף על פי שהכלים של הספרדי בלועים מתבשילי הקטניות, אין בכך כלום, כיון שאין זה אלא מנהג שנהגו משום זהירות יתירה, ולא שקיבלוהו עליהם כאיסור ממש. (בפרט אם יש לשער שלא בישלו בכלים קטניות בתוך עשרים וארבע שעות האחרונות. ואין האשכנזי צריך לשאול את הספרדי, האם בישלו באותו יום קטניות באותו הכלי.)

אהל לחידוש

חידושים ופגנים לשולחן השבת

פרשת השבוע, שעיקרה בנין בית המקדש, מתחילה בפסוק "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל". משה רבנו מקהיל ומכנס יחד את כל עם ישראל. תמהים ושואלים כל המפרשים, על מה ולמה מתחילה הפרשה בפסוק זה? מסביר האדמו"ר מסוכטשוב בספרו "שם משמואל", שהמשכן מסמל את אחדות עם ישראל. עד שהוקם המקדש היה כל אחד יכול להקים לעצמו "במה" (כעין מזבח אישי), עליה היה מקריב את הקרבן שלו. אבל כשהוקם המקדש, נאסר להקריב קרבנות בכל מקום. מאז, כל מי שרצה להקריב קרבן - היה חייב להגיע למשכן ולהביא איתו את הקרבן. שם היה נפגש עם יהודים רבים נוספים ממקומות שונים, שהגיעו גם הם להקריב את קרבנם. המשכן שימש אפוא מקום מפגש מאחד לכל עם ישראל. בפרט לאחר שנכנסו לארץ ישראל, והעם התפזר כל אחד למקומו מן ועד באר שבע, שימש בית המקדש שבירושלים כמקום מפגש מאחד לכל חלקי העם. מסיבה זו, המשכן לא היה יכול להיבנות מתרומה של כמה עשירים, אלא הקב"ה מבקש שהמשכן ייבנה על ידי תרומה של אחד ואחד מעם ישראל, בין רב בין מעט. כל איש ואשה הביאו - כמה גרם של כסף, זהב ואפילו נחושת, מעוטי יכולת יכלו להביא גם חוטים ועורות בעלי חיים. כך מצטרפת לה פרוטה לפרוטה, עד שיש די והותר לבניית המשכן. כל זה, כדי שהמשכן יהיה מקום מאחד, שכל אחד ירגיש שיש לו שם חלק, והמקום כולו יורכב מכל עם ישראל.

גם קרבנות הציבור שהוקרבו מדי יום ביומו בבית המקדש, חייב כל יהודי לתרום מחצית השקל פעם בשנה, כדי שכלל אחד יהיה חלק בקרבנות הציבור. הקרבן יאחד ויקשר מדי יום את כל העם לכדי יחידה אחת. מסיבה זו, טרם בניית המשכן מכנס אותם משה רבנו. מטרת הכינוס היא להורות להם לאהוב כל אחד את זולתו ולדאוג לרעהו. זו הקדמה מחויבת לפני התחלת בנין בית המקדש.

"אלה פקודי המשכן משכן העדת"

רש"י: זהו רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבניו על עונותיהן של ישראל.

אם אכן נחשב המשכן כ"משכון" של בני ישראל - אמר הגאון רבי זלמליה מוולאז'ין - אזי גם למשכון יש זמן שצריכים להחזירו, שהרי בפירוש נאמר: "עד בא השמש תשיבנו לו", ואם כן כבר באה השמש אלפי פעמים ומדוע לא החזיר לנו הקדוש ברוך הוא את המשכון...? אלא - אמר רבי זלמליה - התשובה נמצאת בפסוק שלאחריו: "והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני", תנאי גדול יש בהשבת המשכון - צריך לצעוק!... הקדוש ברוך הוא מחכה שנצעק אליו, אז ישיב לנו את בית המקדש כבתחילה!

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

יום אחד פגשה הצפרדע את מרבה רגליים. ובירכה אותו לשלום, ולא התאפקה: "תגיד, אני חייבת לשאול אותך שאלה שכל הזמן מציקה לי, איך אתה מסתדר ומצליח ללכת עם יותר ממאה רגליים? איך אתה מחליט איזו רגל להזיז קודם ואיזו אחר כך? ... אני, עם ארבע רגליים בקושי מסתדרת?!...".

אחרי שבוע עברה הצפרדע שוב באותו מקום, והנה היא מוצאת את מרבה הרגליים עומד על עומדו באותו מקום בו פגשה אותו שבוע קודם. "מה אתה עושה כאן עד עכשיו?" תמחה.

הביט בה מרבה הרגליים במבט מבולבל וכועס וענה: "מהיום בו שאלת איך אני מסתדר עם רגלי הרבות, אני מנסה לחשוב איך אני מצליח ללכת, ומסתבך!...".

אחת הדרכים של היצר הרע להרחיק את האדם מהמצוות ולהביאו לחטאים ועצבות, היא על ידי שמצרף לפניו בבת אחת כמה בעיות ומטלות, והופך אותם לפקעת אחת גדולה שנדמית לאדם כמשהו בלתי פתיר. כל מחשבותיו מתערבבות ומתבלבלות, הוא רואה מול עיניו תילי תילים של איסורים וחובים, אינו יודע מהיכן להתחיל, ובא לידי ייאוש וחידלון. כיצד אפוא ניתן להתמודד מול יצר זה?

בספר "תורת הפרשה" מביא המחבר הרה"ג ר' אהרן זכאי שליט"א עצה לזה מדברי משה רבנו ע"ה בפסוק זה. עומד משה רבנו ואומר לעם ישראל "זה הדבר אשר צווה ה'". משה לא אמר "אלה הדברים", אלא "זה הדבר" – תתרכזו רק במצווה הזו שעומדת כעת לפניכם. אל תקחו את כל המטלות כמקשה אחת, אלא לכל משימה תקדישו מחשבה נפרדת כשיגיע זמנה, וכך תיווכחו לראות שלא כצעקתה, וכל בעיה כשלעצמה – קלה וניתנת לפתרון. דומה הדבר למדינה שנלחמת עם כמה מדינות אויב בכמה חזיתות. ברור שלא ניתן למגר את כל האויבים בבת אחת. הצבא בוחר את המוקדים המסוכנים ביותר, ובהם הוא מתחיל לטפל. גם בעבודת ה' ותיקון המידות, לכל יהודי ישנם תחומים רבים ומגוונים הדורשים תיקון. אם מעוניינים שתהליך התיקון יהיה חזק ויעיל, אי אפשר לעבוד על כל התחומים בו זמנית. הדרך להצליח היא רק כאשר מפצלים את העבודה, ובוחרים בכל פעם לטפל בדבר אחד.

רבי אבלי פוסובלר זצ"ל, מגאוני דורו היה. מלבד קדושתו וצדקתו נהג לסובב מעת לעת בין אנשי העיירות שבאזור מגוריו, על מנת לחזקם ולעודדם בדרך ה'. באחת העיירות אליהן היה הרב מגיע שכן מלון קטן, אשר עמד בניהולו של יהודי. כל אימת שהגיע הרב לעיירה ולסביבותיה, אירחו בעל המלון בכבוד רב, ועמד הכן לשרתו בחפץ לב. פעם, שיכן בעל המלון בחדרו של הרב יהודי עשיר שהגיע לאזור לצורך עסקיו.

לאחר יומיים, החליט העשיר לארוז את מטלטליו ולהמשיך בדרכו. אך אויה, תוך כדי התארגנות ליציאה גילה לפתע כי צרור כספו התפוח והגדוש נעלם לבלי הותיר סימן. העשיר לא חשד, חלילה וחס, ברב, אך הקים קול זעקה על שצרורו אבד.

פנה רבי אבלי אל העשיר ברוע, ושאל: "אולי תוכל לתת לי סימנים, כמה כסף היה בצרור?". מנה העשיר את תכולת ארנקו בפרוטרוט, ורבי אבלי סר אל חדר צדדי. לאחר מספר דקות שב כשבידו הסכום במלואו.

"מצאתי מקודם סכום גדול", חייך אל העשיר, "עתה מבין אני שכסף הוא".

העשיר הנרגש הודה לרב מקרב לב ופנה לארגן את חפציו. עודו מקפל את כלי מיטתו, והנה פרצה מפיו קריאה חדה בשנית. צרורו התפוח ניצב שם, כאילו מעולם לא אבד. נבוך כולו פנה העשיר לרבי אבלי ושאל: "רבי, עד כדי כך? מדוע היית מוכן לתת לי סכום כה גדול מכיסך בעוד שכלל לא מצאת את כספיי?".

"תנוח דעתך", חייך רבי אבלי, "לא היתה זו מתנה, רק הלוואה. ידעתי שכל עוד הנך מבולבל – לא תמצא מאומה. הענקתי לך הלוואה באותו סכום כדי שתירגע, ואכן תוך מספר דקות מצאת את אבדתך".

הרב עובדיה חן

מיד אחרי פורים מתחילות נשות החיל לנקות את ביתן לקראת חג הפסח. בידוע ש"חמץ" נמצא לא רק בחדרי הבית, אלא עיקר מקומו ב"חדרי הלב". אלה ימים שטומנים בחובם תהליך נפלא של התנקות נפשית, התחדשות, צמיחה אישית. על טהרת הלב צריך לעבוד בימים האלה. החמץ מסמל את הגאווה והכבוד, תחושות של "מגיע לי", ו"אם לא קבלתי מה שמגיע לי, אז אני נפגע, כי לא מעריכים אותי יותר...". כדי להקים את המשכן ולהקהיל את כל הכוחות הטובים ששוכנים בתוכנו, חייבים לשפף, לקרצף ולשרוף את שורש המידות הרעות והנגיעות האישיות שמגיעות ממקום של חוסר בטחון ואמונה בהשגחת ה'. סיפור יפה על הבעל שם טוב ותלמידו המסור, רבי דוד ממיקלב, ימחיש לנו כיצד לנקות את הלב: הבעש"ט היה זקוק ליין להבדלה, והתלמיד רצה שזה יהיה יין משובח, יין הונגרי. הוא טרח ונסע למקום שבו בוצרים את הענבים המשובחים, פיקח על כל שלב, לא עצם עין, סגר את הבקבוק הרמטית ונסע בחזרה. כשהגיע, נכנס בשמחה אל הבעש"ט והודיע שהביא לו יין כשר ומהודר. הבעש"ט יצא איתו כדי לקבל את היין המיוחד שהיה עטוף באריזה יפה, ובדיוק באותו הרגע עבר שם גוי אחד, מהמפקחים של הממשלה המקומית, ושאל: "מה יש להם פה?". הוא רצה לבדוק, הכניס את היד, הרים את היין... ויותר אי-אפשר היה לשתות את היין (לפי ההלכה – אם גוי נוגע ביין לא מבושל היין הופך ליין נסך ואסור בשתייה). התלמיד התחיל לבכות. כמה טרחת, במה חטאתי? רציתי לשמח את הרבי האהוב שלי, מה היה לי שגרם לכזה מפח נפש? אמר לו הבעש"ט, אתה כל הזמן התפללת שהעבודה שלך תהיה עבודה, שהשמירה שלך תהיה שמירה, ו"אתה" שמרת ו"אתה" עשית. לא שמת לב שהיית במקום של "כוחי ועוצם ידי". אני העושה, אני ואני. אך אם היית מרים עיניים אל הקדוש ברוך הוא ואומר בפשטות: "הקב"ה תעשה שהיין הזה יהיה מהודר ולא יהיה שום פגם, ושיגיע אל הבעל שם טוב בשמחה וללא תקלות", אז לא הייתה יוצאת כזו תקלה. צריך להבין שהכל, כל המהלכים מתחילתם ועד סופם – הם רק מהקב"ה, הוא עושה הכל. מעבר לכך שהאדם יכול רק לרצות ולהשתדל, והוא לא אחראי על התוצאה. זה נכון לעבוד עם שכל, לשאוף, להכין את עצמך אל עבר המטרה. אך כדי להגיע להצלחה ולהשגת היעד, צריך לדעת בוודאות כי רק ה' הוא הנותן לך כח לעשות חיל. אפילו בתפילה צריך סייעתא דשמיא, ולכן אנחנו אומרים "ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך". רק אם ה' יפתח את שפתי אוכל להודות ולהתפלל. סוד הגאולה – לדעת את השם!

כתוב "וַיִּקְהַל מֹשֶׁה, אֶת-כָּל-עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". "עדת" – אותיות "דעת". ידוע שעיקר ענין הגלות הוא הסתלקות הדעת, כמו שכתוב "גָּלָה עַמִּי, מִבְּלִי-דַעַת" (ישעיהו ה', י"ג) וסוד הגאולה הוא "מְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת-ה', כְּפָמִים, לְגַם מְכַסִּים" (ישעיהו י"א ט'), בסוד התפשטות הדעת. זה היה יסוד חטא האדם הראשון שטעם מעץ הדעת טוב ורע, ושם התערבבה הדעת, שם נכנסה נקודת ה"רע", היצר הרע שנותן לאדם לחשוב שיש לו "דעת", שיש לו איזו שליטה על משהו בעולם הזה. לכן הקדוש ברוך הוא אסר על האדם לאכול מעץ הדעת. כפי שמביא החכם באדם, "יְיֹסִיף דַּעַת, יֹסִיף מְאֹבָב" (קהלת פרק א'). כשהאדם חושב שהוא "יודע הכל", הוא נכנס לתחום השליטה של הנפש הבהמית, וכלוא בתוך עולם של רגשות אשמה, כעס, עצבות ותסכול וכו', מכיוון שאין לו אחיזה עליונה, ב"אני הגבוה" שקשור להנהגת השם יתברך לבדו, "יודעת והשבות אל לבבך כי השם הוא האלוקים- אין עוד מלבדו!". כדי לנקות את הלב אני צריך ליישב את דעתי, לבער את הרע על ידי שאבעיר את אש האמונה בתוכי.

**ברכה והצלחה
ובריאות איתנה**

אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו
אופיר בן אורה ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה

אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע

מהרב **שמשון פוקס** שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים **יהוד**
מנחה - בשעה 17:30

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית ----- **7:00**
מנחה וערבית (סמוכות) ---- **17:30**
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב יעקב אליהו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א

בית הכנסת
"עולי בבל"

ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 5:00
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 17:30
שיעורי תורה מידי יום
אחרי ערבית
יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 19:30

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אלון כהן בן אורנה
ומשפחתו הי"ו